

Veel gestelde vragen en antwoorden naar aanleiding van het register voor de gegevens van (kandidaat-)pleegouders van wie het attest werd geweigerd of ingetrokken¹

1. Algemene vragen m.b.t. het register

1.1 Hoe situeert het register zich binnen de herscreeningsprocedure?

Voor de beschrijving van de herscreeningsprocedure, zie:

<http://wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn/assets/docs/hulp/pleegzorg/stappenplan-attestering.pdf>

1.2 Op wie heeft het attest betrekking? Op wie heeft het register betrekking?

Een attest wordt uitgereikt aan de 'pleegzorger'. Diens gezin is een 'pleeggezin' (decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg², art. 2, punt 12 en punt 9).

Dit neemt niet weg dat de screening (zie de voorwaarden om aan pleegzorg te kunnen doen, decreet, art. 14, par.2) altijd ruimer gaat dan de pleegzorger op zich. "De leden van het gezin van de kandidaat-pleegzorger of de pleegzorger" moeten immers betrokken worden "bij de kandidaatstelling door de kandidaat-pleegzorger of de pleegzorger" (zie punt 3).

Bovendien moet de beoordeling van de draagkracht contextgericht gebeuren. Zie hiervoor de bepaling van het artikel van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de organisatie van de pleegzorg van 8 november 2013³, art. 57: "Bij de screening van de draagkracht (...) wordt minstens rekening gehouden met de kenmerken van de persoon van de pleegzorger, de nodige competenties van de pleegzorger om adequaat om te gaan met een pleegzorgsituatie, de materiële mogelijkheden, de gezinssituatie en de sociale context van de pleegzorger".

*Opmerking, wat in geval van het uit mekaar gaan van de pleegouders?
Er zal in die situatie moeten worden nagegaan wie van beide pleegouders dé 'pleegzorger' is, wie zich als zodanig heeft laten screenen/attesteren.*

Als het pleegkind⁴ verder bij de pleegouder verblijft, die 'de pleegzorger' is, is er op het vlak van attestering geen probleem. Als het kind bij de andere pleegouder zal verblijven, dan is er wel een probleem inzake attestering omdat die pleegouder nog geen attest heeft.

Maar zelfs al verblijft de minderjarige verder bij de pleegouder die tevens 'pleegzorger' is, dan kan een echtscheiding toch van aard zijn dat de pleegzorgsituatie opnieuw moet worden geëvalueerd. Meer bepaald kan of zal het nodig zijn dat de bevoegde dienst voor pleegzorg nagaat of na de echtscheiding het gezin van de pleegzorger nog voldoende draagkracht heeft om het pleegkind een stabiel leefklimaat te bieden.

¹ In het vervolg van deze tekst hebben we het over 'het register'.

² In het vervolg wordt hiernaar verwezen als 'het decreet'.

³ In het vervolg wordt hiernaar verwezen als 'het BVR'.

⁴ Om stilistische redenen spreken we in deze tekst doorgaans over 'pleegkinderen' terwijl we in deze context uiteraard meestal ook pleeggasten bedoelen.

*In het register komen de (kandidaat-)pleegzorgers van wie een attest werd geweigerd of ingetrokken (decreet, art. 15) omwille van een gebrek aan kwaliteiten om adequaat om te gaan met pleegzorgsituaties **in het algemeen** (zie ook 2.3 en 2.4).*

Wanneer we het hier hebben over het 'intrekken van een attest' moet altijd goed het onderscheid worden gemaakt met 'verval van een attest' (art. 59 en 60 van het BVR). Een attest wordt ingetrokken wanneer een pleegzorger niet langer voldoet aan de voorwaarden om aan pleegzorg te doen (cf. supra). Het attest vervalt "als het verblijf van het pleegkind of de pleeggast in het pleeggezin wordt beëindigd vanwege de gewijzigde situatie van het pleegkind of de pleeggast in vergelijking met de situatie van het moment van de screening". De 'grijze zone' zit hem hierbij in het criterium van draagkracht. Bij breakdown kunnen de pleegouders bijvoorbeeld de uitputting nabij zijn, er kan een onverzoenbaarheid zijn tussen de kinderen, plots is er veel weerstand tegen pleegzorg... Vanuit het systeemdenken kan de wederzijdse beïnvloeding in deze situaties zeker mee in rekening worden gebracht. In die situaties spreken we wel degelijk over 'verval' en niet over 'intrekking'. Bij verval is er geen sprake van herscreening. Ook de melding in het kader van het register is hierbij niet aan de orde.

1.3 Wat is de juridische verankering voor het ontwikkelen en het gebruik van het register?

Voor de juridische verankering, zie:

*Artikel 15 van het decreet bepaalt: "Een dienst voor pleegzorg meldt de weigering of intrekking van een attest aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering legt hiertoe een **register** aan. De dienst voor pleegzorg raadpleegt dit register in het kader van de screening als bedoeld in artikel 7, §2, eerste lid, 3°.*

De Vlaamse Regering bepaalt de duurtijd van bewaring van de weigering of de intrekking van een attest in het register, als bedoeld in het eerste lid".

Het BVR bepaalt in artikel 61 dat Jongerenwelzijn de gegevens in het register gedurende 10 jaar bewaart.

1.4 Wat is de bedoeling van het register?

De enige bedoeling van het register is om de diensten voor pleegzorg naar aanleiding van een vraag tot screening de gelegenheid te geven om na te gaan of een (kandidaat-)pleegouder al door een andere dienst gescreend werd met een negatief resultaat te wijten aan algemene kwaliteiten om aan pleegzorg te doen. Er wordt verwacht van de diensten voor pleegzorg dat ze het register raadplegen bij aanvragen voor nieuwe screenings (art. 15, tweede lid van het decreet).

1.5 Wat is de betekenis van het vermeld staan in het register? Wat als een pleegzorger of de kandidaat in een register vermeld staat?

Een vermelding in het register heeft hoogstens een 'knipperlichtfunctie' ten aanzien van de diensten voor pleegzorg. Het is niet omdat men in het register op een bepaald moment voorkomt dat men per definitie én voor altijd een 'ongeschikte' pleegzorger is en zich niet opnieuw kan aanmelden bij eenzelfde dienst (b.v. een aantal jaren later) of bij een andere dienst (b.v. wanneer de kandidaat verhuist). Er kan hoogstens gezegd worden dat de persoon omwille van een aantal redenen op een bepaald moment niet voldeed aan de algemene voorwaarden om als pleegzorger in aanmerking te komen (art. 14, par. 2).

Wanneer een kandidaat of een vroegere pleegzorger zich binnen de 10 jaar opnieuw aanmeldt bij dezelfde dienst of bij een andere dienst (omdat hij b.v. verhuisd is), dan MOET deze dienst de kandidaat of de vroegere pleegzorger opnieuw screenen. Met andere woorden, de vermelding van de identiteit van een persoon in het register is geen voldoende reden om een nieuwe aanvraag van die persoon om als pleegzorger te mogen fungeren (aanvraag tot het verkrijgen van een attest) te weigeren.

Uiteraard kan het niet de bedoeling zijn dat een (kandidaat-)pleegzorger na het doorlopen van een procedure die eindigt met een weigering, onmiddellijk of korte tijd later een nieuwe aanvraag indient bij dezelfde dienst en dat hij/zij aldus in zekere zin misbruik zou maken van het feit dat de regelgeving geen termijn bevat binnen de welke, na een eerdere (definitief geworden) weigeringsbeslissing, geen nieuwe aanvraag kan worden ingediend. Het is belangrijk dat de dienst voor pleegzorg de pleegzorger hierover proactief informeert.

1.6 Wat is de inhoud van het register? Wordt ook de motivatie voor de weigering of intrekking erin opgenomen?

De inhoud van het register is beperkt tot de identiteitsgegevens van de (kandidaat-)pleegzorger (naam en rijksregisternummer) met een definitieve weigeringsbeslissing, de naam van de betrokken dienst voor pleegzorg en de datum van de weigering of intrekking. Inhoudelijke elementen zoals de motivatie voor de weigering of intrekking van het attest worden niet in het register opgenomen.

De bedoeling is immers dat een dienst voor pleegzorg die bij de screening van een (kandidaat-)pleegzorger, via raadpleging van het register, wordt geconfronteerd met een eerdere weigering of intrekking, die screening op een objectieve wijze, die geen rekening houdt met motieven van een andere dienst, uitvoert. De motivatie m.b.t. een weigering of een intrekking mag ook niet op een andere manier uitgewisseld worden onder diensten onderling tenzij de betrokken pleegzorger dit expliciet vraagt (zie ook 1.7).

1.7 Kunnen gegevens rond de motivatie voor de weigering of intrekking tussen de diensten worden uitgewisseld in functie van een herscreening door een andere dienst voor pleegzorg (aangesteld via het rotatiesysteem)?

Uit niets blijkt dat het de bedoeling zou zijn dat diensten onder elkaar zonder medeweten van de pleegzorger de motieven die aan de intrekking/weigering ten grondslag ligt, zouden uitwisselen. Integendeel, een dienst voor pleegzorg moet elke screening en herscreening op een objectieve wijze doen, die geen rekening houdt met motieven van een andere dienst.

Wat dus wel kan, is dat gegevens worden uitgewisseld wanneer de (kandidaat-)pleegzorger uitdrukkelijk aangeeft dat de informatie rond de motieven van het weigeren of intrekken van het attest kunnen worden doorgegeven.

Het BVR legt de diensten voor pleegzorg op om de gehanteerde procedure voor de screening van de pleeggezinnen te expliciteren (art. 58 van het BVR). Dit betekent ook dat de selectiecriteria voor alle betrokkenen duidelijk zijn. In het belang van het pleegkind/pleeggest en in functie van rechtszekerheid van de pleegzorger is het logisch dat de diensten voor pleegzorg streven naar uniforme selectiecriteria over de diensten heen. Dit is ook in het belang van de diensten voor pleegzorg zelf met het oog op een zo vlot mogelijke herscreeningsprocedure.

1.8 Waarom staat het rijksregisternummer in het register vermeld?

De reden waarom het rijksregisternummer vermeld staat, is dat er geen enkele twijfel mag bestaan over het feit dat iemand die zich met een bepaalde naam aanmeldt, wel degelijk die persoon is met dezelfde naam die eventueel al in het register voorkomt (redenen van identiteit). Het Sectoraal comité van het Rijksregister (Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer) heeft de toestemming gegeven aan Jongerenwelzijn om enkel met deze bedoeling het rijksregisternummer te gebruiken in het kader van het register (zie de beraadslaging van 10/01/2015).

1.9 Rol van de diensten voor pleegzorg en rol van Jongerenwelzijn m.b.t. het register

De diensten voor pleegzorg vermelden in het register elke weigering en intrekking van een attest op het moment van de definitieve beslissing (cf.2.1). Ze putten de gegevens in volgens het voorgeschreven gebruikersreglement. Het actualiseren gebeurt ten minste één keer per maand volgens de afspraken.

Jongerenwelzijn zal dit register beheren voor de diensten voor pleegzorg. Men speelt enkel een faciliterende rol in het samenbrengen van de gegevens in een register en in het ter beschikking stellen van het register aan de diensten voor pleegzorg (in uitvoering van art. 15 van het decreet en art. 61 van het BVR). Jongerenwelzijn zal gegevens die langer dan 10 jaar in het register staan, verwijderen. In functie daarvan zal men zelf de persoonsgegevens niet identificeerbaar gebruiken.

2. Meldingen via het register

2.1 Wanneer moet men precies een melding doen via het register?

*Alleen **definitieve** beslissingen tot weigering of intrekking van een attest moeten worden gemeld. Definitief is:*

- *de beslissing van de (territoriaal) bevoegde dienst, als daarop geen (tijdige) vraag tot herscreening volgt;*
- *na een (tijdige) vraag tot herscreening: de beslissing na herscreening, als tegen die beslissing geen (tijdig) bezwaar is ingediend bij de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers;*
- *als ook na herscreening de weigering of intrekking gehandhaafd blijft en als er (tijdig) bezwaar is ingediend bij de Adviescommissie: de beslissing die wordt genomen na advies van de Adviescommissie.*

*Het is dus niet zo dat diensten **enkel** moeten melding maken van een dossier bij Jongerenwelzijn nadat iemand een negatief eindoordeel gekregen heeft **vanuit de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers**.*

Opmerking: Wie beslist er bij herscreening? Wie dient de beslissing uit te voeren?

*In het geval het gaat over een bezwaar (als een pleegzorg geen attest als pleegzorger krijgt of als het ingetrokken wordt) dat behandeld wordt door een andere dienst voor pleegzorg, aangesteld via de afspraken tussen de diensten (cf. rotatiesysteem, decreet, art. 14, par. 5) moet de tweede dienst **BESLISSEN** over het al dan niet toch nog krijgen van een attest. Deze*

beslissing (indien toch attestering dus positieve beslissing) MOET dan uitgevoerd worden door de eerste dienst.

In het geval het gaat over een bezwaar behandeld door de Adviescommissie (wanneer ook de tweede dienst negatief beslist en men tegen die beslissing wil in beroep gaan) geeft die laatste ENKEL EEN ADVIES en moet de eerste dienst EEN BESLISSING NEMEN (en bij positieve beslissing het ook uitvoeren).

Als de Adviescommissie adviseert dat de pleegzorger een attest moet krijgen of het ingetrokken attest moet behouden, zal de eerste dienst afdoende moeten motiveren waarom hij het advies van de Adviescommissie eventueel niet volgt, als hij beslist om de weigering of intrekking van het attest te bevestigen. Die motiveringsplicht zal het voor de dienst al moeilijker maken om af te wijken van het advies van de Adviescommissie

- 2.2 Hoe weet de bevoegde dienst precies wanneer een negatieve beslissing een 'definitieve' beslissing is vanuit het perspectief van de pleegzorger (m.a.w. wanneer deze laatste niet verder gaat met herscreening)? Is het verantwoord⁵ dat de eerste dienst voor pleegzorg die de eerste screening gedaan heeft na een maand bijvoorbeeld contact opneemt met dienst 2 om te vragen of de tweede dienst een herscreeningsaanvraag heeft ontvangen van het betrokken pleeggezin of is dit af te raden om redenen van vertrouwelijkheid/privacy ?

Dit is een aangelegenheid die geregeld kan worden tussen de diensten in het kader van de samenwerkingsovereenkomst(en), vermeld in artikel 9, tweede lid, van het decreet.

Met andere woorden, er is niets wat belet dat de dienst, bevoegd voor de herscreening, aan de (territoriaal) bevoegde dienst die de initiële beslissing tot weigering of intrekking van het attest heeft genomen, laat weten dat een met name genoemde (kandidaat-)pleegzorger een verzoek tot herscreening heeft ingediend en, na afloop van de herscreeningsprocedure, dat die procedure beëindigd is.

- 2.3 Er zijn situaties waar het attest geweigerd wordt of ingetrokken wordt, niet omwille van de algemene voorwaarden die noodzakelijk zijn om voor pleegzorg in aanmerking te komen maar wel omwille van factoren die eerder te maken hebben met de matching en/of een concrete pleegzorgsituatie.

In dit verband moet een onderscheid gemaakt worden tussen bestandspleegzorg en netwerkpleegzorg.

*A.Scenario bestandspleegzorg. Stel een pleegzorger voldoet aan de 3 voorwaarden om in het algemeen aan pleegzorg te kunnen doen (art. 14, par. 2 van het decreet) en wordt positief bevonden bij de eerste fase van de screening ('de selectie' volgens het BVR, art. 55, par. 2). Maar bij de tweede fase van de screening (zie art. 55, par. 3 en art. 57) blijkt dat de draagkracht niet voldoet om **dít** pleegkind op te vangen (b.v. de woonst van de pleegzorger laat het niet toe om **dít** kind op te vangen omdat het gaat over een erg actief kind dat heel veel ruimte nodig heeft). Het feit dat voor **dít** pleegkind niet aan de voorwaarde van draagkracht in de ruime betekenis is voldaan (draagkracht is volgens het BVR art. 57 immers een ruim begrip dat niet enkel rekening houdt met de (pedagogische) competenties maar bijvoorbeeld ook met de materiële mogelijkheden (cf. 1.2), hoeft niet uit te sluiten dat voor andere pleegkinderen*

⁵ Aangezien er ook geen tijdsduur staat op de screening vanuit de tweede dienst is het immers ook niet mogelijk om te weten wanneer ongeveer het eindoordeel zou vallen 'mocht' er een verdere herscreening lopen.

deze pleegzorger wél voldoet. Met andere woorden: enkel wanneer de kwaliteiten/capaciteiten van een (kandidaat-)pleegzorger om, algemeen bekeken⁶, als pleeggezin te fungeren niet oké zijn, is er een reden om een herscreening voor te stellen (cf. art. 55, par. 2) die kan uitmonden in een negatief resultaat met melding voor het register.

Ook voor situaties van bijplaatsing in bestandspleeggezinnen geldt dit. In dat geval blijft het bestandspleeggezin immers geselecteerd als pleeggezin (art. 55, par. 1 van het BVR) en blijft het voldoen aan alle voorwaarden om als bestandspleeggezin te fungeren. Hoewel het gezin geschikt is om pleegkinderen of pleeggasten 'in het algemeen' op te nemen, wordt het niet geschikt geacht om een pleegkind of pleeggast bijkomend op te nemen omdat geoordeeld wordt dat in deze situatie een bijkomende opname de draagkracht van het pleeggezin te zeer zou belasten in functie van de opvang van DIT kind. Maar over het algemeen beschouwd blijft het gezin dus geschikt om als pleeggezin te fungeren. Dus ook hier moet geen herscreening worden voorgesteld. Een eventuele melding in het register is dus ook niet aan de orde.

Vanuit kwaliteitsoogpunt heeft een pleegzorger wel recht op de nodige motivatie omtrent de reden waarom bijvoorbeeld een bijplaatsing in een concrete situatie niet wenselijk is. Voor de dienst moet het ook duidelijk zijn op welke manier ze omgaat met 'klachten' waarbij de (kandidaat-)pleegzorger het niet eens is met het oordeel van de dienst (b.v. mogelijkheid van 'second opinion').

B.Scenario netwerkpleegzorg⁷. Voorbeeld: Een kind is al jaren in een pleeggezin. Op een bepaald moment stelt een tante zich kandidaat om het kind op te vangen. De dienst voor pleegzorg onderzoekt de situatie. De tante wordt op zich als pleegzorger in het algemeen positief bevonden (draagkracht op zich blijkt oké te zijn) maar de dienst oordeelt dat de kinderen beter 'gematcht' blijven bij het eerste pleeggezin. Het attest wordt dus niet toegekend aan de tante. Volgens de letter van het decreet gaat het over een weigering van een attest maar strikt genomen heeft dit niet zoveel te maken met de algemene kwaliteit van de tante als pleegzorger (het gaat hier vooral over de overweging dat de kenmerken van dit pleegkind (b.v. het gehecht zijn aan het eerste pleeggezin omdat het daar al jaren leeft) (cf. art. 57 van het BVR, tweede lid) maken dat de dienst oordeelt dat de tante dít pleegkind beter niet opneemt).

2.4 Kan men in het geval van netwerkpleegzorg een beroep doen op herscreening? Moet ook dergelijke situatie worden gemeld in het register?

Er kan worden gesteld dat de weigering van het attest in het geval van netwerkpleegzorg verband houdt met de voorwaarde met betrekking tot 'de draagkracht' gekoppeld aan een individuele situatie. Anders dan bij bestandspleegzorg valt het beoordelen van de draagkracht om aan pleegzorg te doen in het algemeen hier samen met het beoordelen van de draagkracht voor deze specifieke situatie. Een netwerkpleegzorger (cf. voorbeeld van de tante) zou dan ook op ontvankelijke wijze een herscreening kunnen vragen met toepassing van artikel 56, derde lid, van het BVR pleegzorg. Hij heeft belang bij de herscreening omdat het resultaat ervan, indien positief, mogelijk de jeugdrechter zou kunnen overtuigen om het kind toch aan haar toe te vertrouwen.

⁶ Om de algemene kwaliteiten te beoordelen is het naast de beoordeling van de draagkracht uiteraard ook nodig om de voorwaarde m.b.t. het uittreksel uit het strafregister volgens model 2 te onderzoeken (zie art. 14, par. 2 van het decreet).

⁷ In deze optiek gaat het over netwerksituaties die voortvloeien uit feitelijke opvangsituaties of over netwerksituaties waarbij iemand uit het netwerk van het kind 'vragende partij' is om aan pleegzorg te doen (zoals het situatie van de tante).

Mocht de definitieve beslissing in deze zaak uiteindelijk toch een weigering van het attest zijn, dan moet die weigeringsbeslissing echter niet worden opgenomen in het register, als zou blijken dat aan alle overige voorwaarden van artikel 14, §2, eerste lid, van het decreet is voldaan. Er is hier immers geen sprake van het in het algemeen niet voldoen als pleegzorger.

3. Specifieke vragen m.b.t. het intrekken of niet toekennen van een attest

Het attesteren van pleegzorgers is een opdracht van de diensten voor pleegzorg (decreet pleegzorg, art. 14, par. 1). In het geval van een jeugdrechtbankmaatregel moet er wel rekening mee worden gehouden dat de jeugdrechter een maatregel pleegzorg formuleert op naam van een concrete (kandidaat-)pleegzorger (art. 48, par. 1, punt 10 van het decreet IJH). Dit heeft implicaties voor het proces van attestering.

Het is aangewezen om de attestering in die situaties zoveel mogelijk in afstemming te doen mét de (sociale dienst van) de jeugdrechtbank **De gevolgen zijn immers groot (niet het minst voor het pleegkind in kwestie) wanneer er geen alternatief aanwezig is en/of de jeugdrechter vindt dat de opvang in dát gezin toch de beste (of 'minst slechte') oplossing is.**

3.1 Hoe kan de samenwerking in die situaties het best verlopen? Enkele tips.

- Wanneer een pleegzorgdienst eraan denkt om geen attest af te leveren aan een (kandidaat)pleeggezin of het attest van een pleegzorger wil intrekken waarin kinderen verblijven die geplaatst zijn door de jeugdrechter, laat de pleegzorgdienst dit, vooraleer ze een beslissing neemt, voldoende op voorhand weten aan de sociale dienst met inbegrip van een degelijke motivering. Hoe duidelijker de motivatie voor de jeugdrechter én hoe meer gericht op de algemene kwaliteiten van de (kandidaat-)pleegzorger (ook in netwerksituaties!) m.b.t. de zorg van het pleegkind hoe aannemelijker het zal zijn dat de jeugdrechter de redenering zal volgen. In het geval van het voorbeeld van de tante hierboven zou kunnen gesuggereerd worden aan de jeugdrechter dat hij wel een bezoeksregeling bij de tante voorstelt.
- Indien een dienst voor pleegzorg eraan denkt om geen attest te geven of het attest in te trekken, kan men best ook al proactief op basis van de informatie die men ondertussen heeft, mee denken over mogelijke alternatieven (in afstemming met de consulent). Wordt er b.v. gedacht aan een ander beschikbaar pleeggezin waar men de opvang van dit kind wel realiseerbaar ziet? Hoe kijkt men als dienst op basis van de informatie die men ondertussen heeft op deze situatie naar 'de minst slechte' oplossing?

3.2 Wat als een jeugdrechter een pleegzorgsituatie stopzet (trekt maatregel in) omdat hij zelf het advies vanuit een dienst m.b.t. het niet plaatsen van een pleegkind (omdat men oordeelt dat het pleeggezin in hoede van de dienst niet kan worden geattesteerd) in een bepaald pleeggezin volgt? De jeugdrechter kan dan de maatregel stopzetten en eventueel laten vervangen door een nieuwe maatregel pleegzorg (met het noemen van een ander pleeggezin). Ondertussen zou de eerste pleegouder kunnen gaan voor een herscreening en een positief resultaat halen. Heeft dit resultaat dan nog enige betekenis aangezien de pleegzorgsituatie die aanleiding was voor de attestering door de jeugdrechter ondertussen al werd stopgezet door de jeugdrechter (vooraleer het resultaat van de screening werd afgewacht)? Is het dan niet beter dat de herscreeningsprocedure wordt stopgezet?

Wanneer het in casu om een bestandspleegzorger gaat en hij wil naar de toekomst toe nog als pleegzorger mogen fungeren, dan heeft hij er belang bij dat hij als pleegzorger geselecteerd blijft en dat zijn profiel blijft behouden. En aangezien een jeugdrechter een gerechtelijke

maatregel kan wijzigen, kan niet worden uitgesloten dat na een gunstige afloop van de herscreeningsprocedure of eventueel nadien van de bezwaarprocedure, het kind opnieuw aan de betrokken pleegzorger kan worden toevertrouwd. Ook een netwerkpleegzorger heeft er belang bij om na een beslissing tot intrekking of niet toekenning van een attest een herscreening te vragen, hopen op een gunstige beslissing na herscreening of eventueel na bezwaar.

Er is dus vanuit de dienst voor pleegzorg uit geen enkele reden om in dit geval de herscreening niet te laten aanvatten of voortijdig stop te zetten.

3.3 En wat als de jeugdrechter al beslist heeft om een maatregel in te trekken nog vooraleer de dienst voor pleegzorg het attest heeft ingetrokken?

*Het is belangrijk dat de dienst voor pleegzorg het attest **daadwerkelijk** intrekt indien men ook als dienst ervan overtuigd is dat een (kandidaat-)pleegzorger niet (meer) voldoet aan de voorwaarden om pleegzorger te zijn zelfs al heeft de jeugdrechter de maatregel al ingetrokken terwijl de screeningsprocedure nog loopt.*

Immers, wanneer de aangepaste maatregel van de jeugdrechter wordt betwist en de maatregel tot pleegzorgplaatsing toch overeind blijft, is er geen enkele juridische grond om de kinderen niet terug te plaatsen bij de pleegouders want ze zijn nog steeds geattesteerd.

3.4 Wat gebeurt er na intrekking van het attest?

Vanaf het moment dat een attest wordt ingetrokken is er geen juridische grond meer aanwezig om als pleegzorger/pleeggezin te kunnen functioneren ten aanzien van een welbepaald pleegkind. Met andere woorden op het moment dat een attest wordt ingetrokken van een pleegzorger/pleeggezin moeten hun pleegkind(eren) daar 'in theorie' onmiddellijk weggehaald worden en aan iemand anders worden toevertrouwd.

Er moet dus een goede voorbereiding aan voorafgaan opdat er een andere kwaliteitsvolle oplossing voor handen is op het moment dat een attest wordt ingetrokken (cf. 3.1).

3.5 Kan een kind nog in het pleeggezin blijven nadat het attest wordt ingetrokken en in afwachting van een beslissing tot herscreening?

Dit kan in principe niet. De procedure van herscreening – en nadien eventueel van bezwaar – heeft volgens de memorie van toelichting bij het decreet geen opschortende werking:

“Het voorstel van decreet voorziet in een procedure in hoofde van een (kandidaat-)pleegzorger wanneer een attest wordt geweigerd of ingetrokken. Een herscreening is mogelijk op aanvraag bij een andere dienst voor pleegzorg. De dienst voor pleegzorg die bevoegd is voor de herscreening, wordt aangewezen door de diensten onderling volgens een jaarlijks wisselend rotatiesysteem. Voor het overige blijft de dienst voor pleegzorg die het attest initieel weigerde of introk, de enige bevoegde dienst voor pleegzorg.

Deze procedure werkt niet opschortend: bij een intrekking van het attest wordt het attest niet voorlopig behouden door de pleegzorger in afwachting van een beslissing naar aanleiding van een herscreening door een andere dienst voor pleegzorg.

Wanneer ook de herscreening niet leidt tot de toekenning van een attest, kan een bezwaarprocedure aanhangig worden gemaakt bij de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze adviescommissie wordt herbenoemd als Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.” (Gedr. St. Vl. P., 2011-2012, nr. 1597/1, blz. 15).

Naar die tekst werd ook verwezen in de nota aan de Vlaamse Regering met het oog op de principiële goedkeuring van het (voorontwerp van) BVR tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013 betreffende de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers en van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2013 houdende de organisatie van pleegzorg, wat betreft het bezwaar dat kandidaat-pleegzorgers of pleegzorgers kunnen indienen tegen de weigering of intrekking van een attest om pleegkinderen of pleeggasten op te vangen en wat betreft overgangsbepalingen met betrekking tot pleegzorg” (VR 2013 2012 DOC. 1490-1, blz. 2): “Uit de voorbereidende werken van het decreet van 29 juni 2012 blijkt dat de herscreening en de verdere bezwaarprocedure niet opschortend zijn.”.

Een beslissing tot weigering of intrekking van een attest is dus uitvoerbaar zodra ze is meegedeeld aan de (kandidaat-)pleegzorger. Het feit dat tegen die beslissing op ontvankelijke wijze een herscreening is aangevraagd en dat nadien daartegen op ontvankelijke wijze een bezwaar wordt ingediend, belet dus niet dat die beslissing kan worden uitgevoerd. Er moet voor die uitvoering dus niet worden gewacht totdat de uitkomst van de herscreening en eventueel later van de bezwaarprocedure aan de (kandidaat-)pleegzorger meegedeeld is.

Dus: strikt beschouwd zou een pleegkind/pleeggast zo spoedig mogelijk uit het gezin van de (kandidaat-)pleegzorger moeten worden verwijderd als aan die (kandidaat-)pleegzorger de weigering of intrekking van het attest is meegedeeld. Er moet dan niet worden gewacht tot de termijn voor vragen van een herscreening verstreken is of totdat over de herscreening en eventueel nadien over het bezwaar uitspraak is gedaan.

Opvang van pleegkinderen/pleeggasten kan immers in principe alleen als en zolang de pleegzorger in het bezit is van een attest voor die opvang.